

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Az abszolutizmus jegyében.

— július 5.

Tisza István gróf miniszterelnök minapi beszéde immár befejezett ténynyé tette azt a sejtésünket, hogy hazánk politikai története új korszakba lépett; az eddigi *látszatos alkotmányosságot* fölváltotta a *nyílt kormány-abszolutizmus*.

A miniszterelnök nyilatkozatát az az őszinteség jellemezte, amellyel Tisza minor szándékairól és tetteiről szokott megnyilatkozni, de hajh, a szép őszinteség mily rut tartalmat tár elénk!

Az alkotmány garanciái egyaránt kötelezik a kormányt és az uralkodót. És Tisza kijelenti, hogy a gazdasági közösséget az 1849-iki garanciális törvény ellenére is fönt akarja tartani. Elég volt neki azt mondani, így akarom s hozzá tehetné indokolásul azt, amit XIV. Lajos mondott: az állam én vagyok, mert kétségtelenül Magyarországnak ma csak egy akarata van, Tisza István grófé. De még a régi koraknak, a látszatos alkotmányosság korának maradványa az, hogy eszandékát Tisza alkotmányosan megokolni igyekszik, azt mondván, hogy hiszen a vámterület közösségét a Ház többsége tényleg akarja, tehát az ő kormányprogramja a gazdasági

kérdésben a törvényhozás többségének törvényes akaratát juttatja érvényre.

Ezzel szemben azonban a valóság az, hogy a Ház jelenlegi többségének legalább a fele az 1901. évi általános választásokon az önálló vámterület alapján választott meg országgyűlési képviselővé. Azóta ezek a kormányparti kerületek semmi formában sem nyilatkoztatták ki, hogy az önálló vámterület elvét fötadták s helyette a közös vámterület elvi álláspontjára helyezkedtek vissza, ennél fogva a politikai nemzet akaratául ma is az önálló vámterület követelése tekinthető. Maguk a képviselők a Házban a gazdasági kérdésben mindeztideig nem foglalhattak határozott állást, ennél fogva fölfogásukra csupán abból a tényből lehet következtetni, hogy a közös vámterületes Tisza István táborában vannak. Ez azonban csak következtetésre nyújt alkalmat, de az előre bocsátottak tudatában senki még ezen az alapon azt nem mondhatja, hogy a Ház törvényes többsége a közös vámterület alapján áll. Ha tehát Tisza István gróf mégis a többségi akaratra hivatkozik, akkor ez a tette annak a vészes elvnek a megismétlése, amit az öregebb Tisza talált ki, hogy t. i. a Ház törvényes többségének jogai országgyűlési párt által elbitorolhatók. És az igazság az, hogy még abban az esetben is, ha a Ház többsége tényleg a közös vámterületet akarja, Tiszának csak formai többsége volna e kérdésben, de nem politikai többsége.

Szemmel látható tény tehát, hogy a jelenlegi kormány főbenjáró kérdésben, amelyben önmagáról határozni csak a nemzetnek magának van joga s a nemzet önmagáról már az 1901. évi választásokon kifejezetten rendelkezett is, semmiféle kötelező tekintet figyelme nem vesz, hanem csupán a saját hatalmi érdekeit szolgálja s ennek az alsóbbrendű érdeknek alárendeli a legfőbb érdeket, a nemzet érdekét, úgy erkölcsiekben, mint anyagiakban.

Ez az abszolutizmus maga és ez az abszolutizmus a kártékony és pusztító abszolutizmus.

Magyarország sajátságos helyzetét élesen megvilágítja, hogy mennél inkább kártékony a kormány politikája a nemzetre nézve, annál üdvösebb és kívánatosabb azok számára, akik a kormányok fölött disponálnak. Tisztában lehetünk tehát, hogy a Tisza-kormány dicsően kedves Bécsben s hogy ettől a nemzetellenes kormánytól

Kleopátra királynő lovagja.

Irta: Herczeg Ferencz.

— Mondok neked egy furcsa történetet... Fogadjunk, hogy nevetni fogsz rajta. Látod arcomon ezt a kardvágást? Mind-egyik pofacsontomon egy. Olyan egyforma a kettő, mintha czirkalommal mérték volna ki. Igaz, hogy ugyanegy kéztől kaptam, három esztendei időközben. Mind a két ízben Kleopátra királynőért verekedtem. Először azért állítottak kard elé, mert megvédtém, másodsor meg azért, mert megsértettem. Hát nem bolond az élet?

Ezt feketekávézás közben mondta egy igen kövér fiatal ur. Az arca olyan rózsás fényben viritott, mint a yorkshirei malaczoké, a tekintete meg tiszta és szelíd volt, mint egy óriási pólyásbabáé. A természet valami furcsa rajzolás hibája következtében vastag, tuskés szemöldökén állandóan harcias fenyegetés czikázott, melyet azonban ártatlan és gyermekes arca sehogy sem tudott beváltani.

A kövér ifju, akinek különben Kanizsay volt a neve, tovább akart beszélni, de ez nem volt könnyű dolog. Az öreg bárónak is volt mondanivalója. A báró volt a vármegye legtudósabb elméje. Minden este elolvasott a lexikonban egy cikket, másnap ravaszul ráterelte a szót arra, amit olvasott és elkápráztatta az embereket iszonytató tudományával. Tegnap különösen megrakodott bölcseséggel, mert hajnalig fájt a foga és

kinjában elolvasta a Közép—Magyal—kötetben a Madárvonulás (migratio) egész cikket. Természetes, hogy most nem érdeklődött párbajok és asszonyok után, hanem a madarak vonulásáról óhajtott eszmecserebe bocsátkozni.

— Ma reggel két füstifecskét láttam, — mondta. — Ha elgondolja az ember, hogy minő nagy utat tesznek meg a kis állatok...

Kanizsay egyébként udvarias ember volt, de most belebetegedett volna, ha nem mondhatja végig a maga történetét. Harsogó hangon közéjük vágott a füstifecskéknek.

— Mondom, három esztendei időközben kaptam a két kardvágást! Négy esztendővel ezelőtt Budapesten jártam és Tihanyi Ferkó, a híres szobrász, elvitt a művészek álarcosbáljára. Tihanyi megýembeli uri ember. Nagy hire van a szobrászok közt, nem a szobrai, hanem a vivása miatt. Minden amatőr díjat ő szokott elnyerni...

Amint egyedül sétálok a Vigadó nagy termében, egyszerre karon fog egy nagyon helyes maszk. Azt hittem, hogy egyiptomi mumianak van öltözve, de ő felvilágosított, hogy Kleopátra királynő. Az álarczát már levetette, azt mondta, hogy az urak ugyanis mind megismerték a válla után. A válla igazán nevezetes volt, gömbölyű és hófehér...

E pillanatban hirtelen megszakadt Kanizsay elbeszélése. A báró ugyanis egy

váratlan orvtámadással magához akarta ragadni a szót...

— Kleopátrát méltóztattad említeni? Erről eszembe jut a kevesek által ismert tény, hogy gázló madaraink közül némelyek az egyiptomi gulák tövében szoktak telelni. Így példának okáért a magyar nép kedves házibaratja is, a kelepelő gólya...

Kanizsay időközben felocsudott meglepetéséből. Egy ellenséges pillantást vetett barátjára, aztán ő is beszélni kezdett. És mivel neki harsogó trombitahangja volt, a bárónak megszégyenülten el kellett hallgatnia. Meg is tette, de dühös, gunyos mosolylyal az ajkán és azzal a meggyőződéssel, hogy a barátja tulajdonképpen igen hiányos nevelésben részesült. A kövér ember pedig diadalmasan folytatta:

— Kétszer megkerültem már hölgyemmel a termet és Kleopátra mind bizalmasabb lett. Azt is elmondta, hogy még nem vacsorázott. Nkkor szembe jött velem Tihanyi, a szobrász, kitől már a bál kezdetén elszakadtam.

— No csak hogy meg vagy! — kiáltotta. Gyere vacsorázni, nagyon mulatságos társaság verődött össze odabenn...

— De mi lesz Kleopátra királynővel? — kérdeztem.

— Senki sem méltatja jobban ő felsége érdemeit, mint magam, de vacsorázni nem vihetjük. Abba a társaságba legalább nem, mert lipótvárosi szép asszonyokkal leszünk együtt... Majd adunk ő felségének öt forintot, abból megvacsorázhatik.

csak saját magunktól remélhetünk szabadulást.

Mihelyt ez az igazság nyilvánvalóvá válik, azonnal előtérbe nyomul az egységes ellenzéki közvélemény kialakulásának s ennek eredményeként az egységes parlamenti ellenzéki hadjárat szükségére.

Ettől a kormánytól meg kell szabadulnunk, ha legfőbb javaink hekatombáit föl nem akarjuk áldozni kényelmünk és nembánomságunk vesztőhelyén. Szerencsés körülmények örvendetes alakulata, hogy most a gazdasági kérdés nyomul mind nagyobb jelentőséggel előtérbe s így a nemzetnek végre alkalma nyílik, hogy ne közjogi, hanem gazdasági kérdésben sorakozhassék.

A tömörülés, az ellenzéki pártok összhangzó működése meg fog valósulni s akkor Tisza István gróf is rá fog jönni arra az igazságra, hogy a kártékony abszolutizmus csak addig burjánozhatik, amíg az összeséget a saját tunyasága és érzéketlensége jármába aljasítja.

#

Magyar lányok a Balkánon.

— július 5.

Az amerikai kivándorlást végre felfedeztük s amint illik is, szorongó szívvel konstatáljuk, hogy: van. Kilóméteres beszédekben sirunk, bankettel összekötött anketeken kezeinket tördeljük és nagyokat iszunk rája. A bölcs kormány, a jó kormány pedig szerződést köt a Cunard Linnal és — hatósági felügyelet alatt szállítja az anyagot.

Amint látjuk, itt már nincs több tenni valónk. Több bankettet nem érdemes tartani, inni meg eleget ittunk.

Am új tér nyílik számunkra, ha egy kicsit délre tekintünk. — Ott is történik

valami. Bár nem oly fontos, mint egy vizinális-engedély kicsikarása, de egy szónoklatra alkalmas s inni feltétlen lehet utána bánatunkban.

A délvideki lányokról van szó, a kik kivándorolnak a Balkánra. Nem egy, sem kettő, hanem ezer és ezer. Itt laknak a Bácskában, Temesben, Torontálban. Itt csak eselédék, de a Balkánra kisasszonyoknak mennek. Ki törődik ezekkel? Ki keresi, ki kutatja, hogy ott lejtőre jutnak, alább és alább süllyednek és végre a legnyomorultabbul elpusztulnak?

Ezzel az országos jelentőségű ügygyel nem törődik senki, nem veszi észre senki. A Balkán ügynökei szabadon garázdálkodnak a délvideken és a prostitúció áldozatai megdöböntő módon szaporodnak. Ezek a lányok a mi véreink, ezek a szárandó teremtések magyar leányok.

Ha akadna statisztikus, aki ezt az évenkénti veszteséget feljegyezné, megdöböntő képet tárna elénk.

Most csak azokra a részletekre terjeszkedünk ki, amely ezt a kivándorlást lehetővé teszi, sőt elősegíti.

Halmay Márius, délvideki rendőrkapitány, aki ennek a prostitúciónak a menetét figyelemmel kíséri, érdekes képet tár elénk s szíves figyelmébe ajánljuk azoknak, akiket illet.

Fényes ígéretek, csalóka álmok viszik ki leányainkat a Balkánra. A mai törvények ezt nemcsak hogy nem gátolják meg, de hiányos voltukkal elősegítik.

Urak, ezért lehet egy-pár bankettet tartani és nagyokat inni.

Asszonyok a szavazati jogért.

— július 5.

Bár ugy belügyi szomorú viszonyaink, mint az orosz-japán háború a legnagyobb mértékben lekötik érdeklődésünket, mégsem kerülheti el figyelmünket azon fontosságára nézve világraszóló női kongresszus, mely Berlinben a napokban fejezte be nagyérdemű ülészeit, mely az asszonyoknak nemcsak

társadalmi, de politikai jogai teljes elismerését és megvalósítását tűzte ki céljául s ez értelemben mondta ki egyhangulag határozatát is.

A most még fennálló egyenlőtlenséget az asszonyok által mind erőlyesebben követelt „asszonyi jogokkal” szemben e mozgalom ellenségei azzal védik: hogy ezt az egyenlőtlenséget a két nem között maga a természet állapította meg. És ezt a tételt olyan nagyon vallják és védelmezik, hogy előreláthatólag a szellemeknek erőszakos küzdelmére lesz szükség, hogy megdőlhessen. Ez a tétel érvényesül a kormányzatban, a törvénykezésben és törvényalkotásban, a közigazgatásban s az alkotmány egész organizmusában. És bármennyire ágaskodik is ellene az ideális jogérés, csakis — ismételjük — erőszakos forradalom fogja megdönteni. Talán csak az a nagy forradalom, amely minden régi fogalmat, avult konvenziót és lehetetlenné, vagy legalább fölöslegessé lett berendezkedést föl fog forgatni...

Egyelőre a békés szervezkedés eszközeivel rontanak neki. Maguk az asszonyok szervezkednek, hogy a tétel „hazugságáról” — és mint ők mondják — „igazságtalanságáról” a társadalmat és az államot meggyőzzék. Maguk az asszonyok látják hozzá az alkotmányos jogok megszerzéséhez. A mai társadalom alapján, a mai társadalom eszközeivel akarják megtéríteni a mai társadalmat. — Érdekes próbálkozás, sok benne a lelkeség, de kevés benne a — siker valószínűsége. A világ mindenféle részéből összegyűjtött asszonyok kiküldöttei nemzetközi szövetséget alakítottak, melynek az lesz a dolga, hogy a nőknek megszerezze a szavazati jogot. A választói jogot, amely a polgári jog alapja. Az asszony polgár akar lenni és meg akarja dönteni azt a „hazugságot”, hogy a két nem természetes különbsége megköveteli a két nem polgári helyzetének különbségét...

A berlini sokadalom megtalálta a nőemancipáció igazi módját. A nők szavazati joga ne legyen a nőemancipáció betetőzése, hanem legyen az emancipáció megszerzője. A szavazati jog minden más jog megalapítója, védője és biztosítója. Nem igen valószínű ugyan, hogy a női szavazati jog eszméje a mai állami rendben és a mai társadalmi alapon megvalósulhat, de a női szavazati jogra való törekedés logikus, szükségzerű, természetes törekvése a nő egyenjogúsítása híveinek. A nő részt kér a társadalom és az állam intézésében és ezzel az

— Ez a válság, — mondta hidegen a királyné.

— Nem kell az öt forint? — csodálkozott Tihanyi. — Ezt az esetet külön obeliszkre fogom vésetni a Nilus partján: Kleopátra visszautasított öt forintot!

— Tihanyi ur, ön fajankó! — szólt a királyné.

Mivel úgy találtam, hogy a barátom valóban nagyon cinikus, magam is azt mondtam:

— Tihanyi, te fajankó vagy!

Nem mondtam egészen komolyan, de ő komolyan vette. Jó fiú, de kissé fekete véru és ha egyszer bomlani kezd, akkor senogysem érti meg az okos szót. Sarkon fordult és otthagyt. Tíz perc múlva két hosszú sörényű művészt küldött a nyakamra, azok elégtételt kértek a fajankóért. Ezzel alaposan el is rontották az estémet, mert tudtam, hogy Tihanyi úgy bánik a karddal, mint egy olasz vivómester. Nem kellett nekem most már se vacsora, se Kleopátra. Haza mentem. Másnap ki kellett állanom. Akkor kaptam a vágást a bal arcomon. Bepólyált fejjel kimentem a vasútra és a pusztámra utaztam. Három esztendeig nem is látott viszont a főváros...

Kanizsay elhallgatott és a báró azt hitte, hogy ezzel be is fejezte az elbeszélést. Köhintett tehát egyet és nyájas arccal így szólt: A te pusztád Szerémmegyében van és ott tudtommal nincsenek vadludak. Az

én pusztámon sűrűn fordulnak meg az érdekes éjszakai vándorok és tavaly példának okáért ismételtan megfigyelhettem őket...

Nem folytathatta, mert Kanizsay erőlyesen a szavába vágott.

— Ez még csak az első vágás volt.

Most elmondom a másodikat is. Tavaly valami dolgom volt Budapesten és mivel a lapokból megtudtam, hogy megnyílt már a tavaszi műkiállítás, mindjárt első nap kimentem a városligeti csarnokba. Képzelted meglepetésemet, mikor az első nő, akit a nagyteremben megpillantottam, Kleopátra királynő volt. Ezuttal persze nem viselt jelmezt. De nagyon jól festett a szürke tavaszi ruhájában is. Egy idősebb asszonyság volt vele, akivel a képeket nézegették. Udvariassan megemeltém kalapomat, de ő felsége oly hűvösen biccentett a fejével, mintha soha sem védtem volna meg karddal a kezében. Lehet, hogy nem is ismert rám.

A terem tulsó végében egy csapat briganti-kalapos, malaclopó köpönyeges művész állott. Köztük volt Tihanyi Ferkó is.

— Ni, — mondtam magamban, — ez furcsa összetalálkozás! Akár a regényekben.

És még egyebet is gondoltam. Ami megtörtént, az megtörtént. Egy hölgy, aki nem ismeri meg a védőjét, nem érdemli meg, hogy miatta haragot tartsak egy régi jó cimborámmal.

Odaléptem a szobráshoz és vállon ütöttem. — Jó napot, öregem!

— Ó nevetve nyujtott kezét.

— Isten hozott. Hát nem haragszol már rám?

Magam is nevettem és rámutattam Kleopátrára, aki éppen elhaladt mellettünk.

— A nilusi kigyóért? Van eszemben! Szívesen beismerem, hogy nem volt igazam, mikor ilyen kis rongyért megsértettelek!

Nagy meglepetésemre a Tihanyi arca krétafehér lett.

A feleségem! — hörögte.

Hát tudhattam én, hogy időközben feleségül vette Kleopátrát? Másnap megint karddal a kezünkben néztünk farkasszemet egymással. Akkor kaptam a vágást a jobbik arcomra. Mert Tihanyi most még jobban vivott, mint annak előtte. A párbaj után mindjárt hazautaztam és azóta se látott házam szép fővárosa...

Kanizsay színetetartott, hogy egy kissé gondolkozzék. Ez volt a veszte. Nem mondhatta el már történetének moráját, amit pedig nagyon szeretett volna, mert a báró most már minden leleplezgetés nélkül, elkecseregetett nyíltsággal tért rá a madarak kivándorlására.

— A madárvonulásról akartam beszélni, — mondta erőlyes hangon. A madárvilág egy részének általánosan ismert és az évszakok váltakozásával kapcsolatos, periodikus mozgalma ez...

osztályával majd csak biztosítja magának minden egyéb jogát, minden jogát.

A berlini kongresszus részesei nem igen ismerték föl a maguk helyzetét. Csak az ideáljukra, a nő egyenjogúságára gondoltak s a világot se gondolták volna — a továbbra is. Arra például, hogy az ő eszméjük diadala nem reform, hanem — forradalom. Nagyszerű, hatalmas forradalom. És arra sem gondolhattak, hogy a diadalukat más, mint forradalom meg nem szerezheti. Hiába hivatkoznak arra a négy amerikai államra, amelyben az asszony a férfivel teljesen egyenlő jogú polgár: mert először is abban a négy államban az új rend a réginek fölfordulásával járt, másodszor pedig az a négy amerikai állam modern, új szervezet, míg az európai kontinens államai és társadalmi megrögzött, meggyökerezett, megkövesedett régi szervezetek.

A berlini nőkongresszus tagjai azt hiszik, hogy rendes polgári agitációval, egyesületek alapításával, fölolvasások tartásával meg lehet változtatni a nagy igazságtalanságot, amelynek megokolására és megvédésére a mai és a tegnapi társadalom a természetet is sorompóba szilitotta és hazugságra szoritotta. Hiu ábránd! A társadalmat nem lehet arra kérni, hogy legyen szives kiugrani a bőréből, már pedig ilyenféle operációra biztatja az érdekes szervezet, az asszonyok nemzetközi szervezete. A társadalomnak olyan gyökeres átalakítása nem nőgyesületek mozgalma útján történik. A berlini kongresszus taktikája jó, a szavazati jog megszerzésére való törekvés logikus, de a reform mégse csinálható meg pusztán reformálással, mert hát — revolúció szükséges hozzá...

És résztvesz a mozgalomban — Magyarország is. A magyar nők küldöttei is megjelentek Berlinben s csatlakoztak a nemzetközi szervezethez. A nemzetköziségért ne illessük őket szemrehányással. Hiszen a világot nem lehet egy helyen a sarkából kiforgatni. Már Archimedes is meggyőződött róla, hogy ez csak elméletben lehetséges. Azóta se találták meg a világforradalom archimedesi pontját. Már pedig egy világ kiforgatására vállalkoznak azok a magyar nők is, akik a női szavazati jog megszerzésére szövetkeztek. A gazdák is nemzetközi szervezetekbe verődnek, pedig csak a buza áráról van szó, — ne bántuk az asszonyt, amiért a világ minden asszonyával szövetkezik — álmodni és az álmot megvalósítani.

Azt fogják látni, hogy az az álom sehol sem olyan nagyon-nagyon álom, mint nálunk. A jogegyenlőség nálunk nem asszonyi spezialitás, a polgári jog nálunk nem a férfiak kiváltsága. Másoda másféle emancipációra van szüksége ennek az országnak! Panaszkozhatik-e az asszony, amiért nincs szavazati joga ott, ahol még az a sok férfi is, aki véradót fizet, jogtalan az alkotmányban? A szavazati jogért küzdők női szövetségébe Magyarország sok, igen sok férfია is beléphetne az asszonyok közé, akik polgárjogot kérnek az államban. Hátha nekik is jut valami ebből a jogból!...

Vakáció!

— július 5.

Elmultak a vizsgák. Az eddig hangos termek üresek és csendesek lesznek, megszűnik a vídám zibongás egy időre, kiköltöznek a falak közül a lármás, kedves diákok és megváltozik az utca képe is, amelyen sehol sem fogjuk látni a megszokott képet: a hóna alatt könyveket szorongató tanulót, a diákkisasszonyokat, mindez eltűnik egy időre, mert beköszönt az óhajta várt szabadság: a vakáció!

Bennünket, komoly családapákat őszinte öröm tölt el, látva fiaik és leányaik föllelegését, akik egy becsülettel kitöltött

esztendő után végre pihenést nyertek és vágyaikat többé nem korlátozza más, mint a szülői fejelem.

Vajjon mit kezdenek ezzel a szabadsággal? Igazán fölhasználják ezt az időt úgy, ahogy ezt a józan ész diktálja? Pihenés-e valóban az a rövid két hónap, a mit az iskola falain kívül töltenek a tudomány apró harcsozai?

Erre a kérdésre feleljen meg minden szülő önmagának, de megfontolással, lelkiismeretesen, mert számos esetet tudunk, hogy ez a kérdés — sajnos — ilyen időben nagyon is aktuális.

Nem fessegetjük, hogy mivel is tölti hát a vakációra szánt időt a diák, nem rójuk itt föl, hogy az a pihenésnek nevezett időtöltés minden egyéb, csak nem pihenés, de hangsúlyozni kívánjuk, hogy minden olyan foglalkozás, amely ellenkezik a pihenés fogalmával, kárára válik a fejlődésben levő ifjú szervezetnek, minden olyan munka, amely a diákokat akár szellemileg, akár testileg nagyobb erőfeszítésre kényszeríti, nem vakációzás, hanem folytatása a félbe sem hagyott munkának.

Különösen áll ez a városi tanítókra, akik rendszerint úgy használják föl szabadidejüket, hogy bezárkóznak a szobába és végig olvasnak egy egész könyvtárt.

Ki velők az istenáldotta természetbe, ki a hegyekbe, a mezőre, akárhova, csak itt ne legyenek a poros levegőjü városi falai között!

Egy szülő.

NAPI HIREK.

Letartóztatott orvos.

— Sulyos vád egy orvos ellen. —

— július 5.

Az orvosi hivatás sulyos megszegésének a büntetőtörvénykönyvbe ütköző büntett vádját emelték egy nyírbátori orvos ellen.

Nem tudjuk, igaz-e a vád, de ha való, az esetben sulyos büntetést érdemel az orvos, ki esküjét megszegve, csupán nyereségvágyból meggyilkolt egy ártatlan csecsemőt.

Az eset kinos feltűnést keltett egész Szabolcsmegyében, annál inkább, mert az orvost, valamint a szomorú eset többi szereplőit a csendőrség letartóztatta és a nyíregyházai vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte.

A szomorú eset mintegy két hét előtt történt. Szuronyos csendőrök jelentek meg egyik tekintélyes nyírbátori nős, családos orvos dr. L. lakásán és letartóztatták. Ugyanakkor tartóztatták le a csendőrök két asszonyt: egy bábát és egy fiatal menyecskét, kinek férje pár év óta Amerikában tartózkodik.

A letartóztatás kinos feltűnést keltett és annak okairól a következő részletek kerültek nyilvánosságra:

Pár év előtt egy nyírbátori földmives kivándorolt az új világba, hátha ott megtalálja a boldogulást. A földmives egyedül ment, Nyírbátorban hagyta fiatal feleségét.

A keresett boldogulást megtalálta. A szerencse kedvezett neki és a megtakarított pénzét hazaküldte feleségének, hogy az

tegye félre, ha majd hazajön, abból fognak éldégléni.

A fiatal asszony a pénzt félre is rakta, de unalmasnak találta az egyedülletet, szórakozást keresett, minek következménye az lett, hogy megszegte a hitvesi hűséget.

A férj erről természetesen mit sem tud, A múlt hóban az asszonyt az a kellemetlen meglepetés érte, hogy férje tudatta vele, hogy nemsokára hazatér. Az asszony megrémült, mert a férj hazatértekor az a váratlan szerencse érte volna, hogy a gólya is tiszteletét teszi. A menyecske ezt megakart akadályozni. Több orvosnál volt, de gyese vállalkozott, sőt egyik orvos figyelmeztette a hatóságot az asszony bűnös szándékára.

Egyszerre csak a községben észrevették, hogy a menyecske nyugodtan várhatja férjét, a gólya elkerülte háza tájékát.

Az asszonyt a csendőrség kérdőre vonta. A vizsgálat további irányban is megindult és másnap az a szenzációs fordulat következett be, hogy letartóztatták L. orvost.

A vád szerint állítólag az orvos 40 korona díjért segédkezett volna az asszonynak bűnös cselekedete véghezvitelében. A csendőrök az orvost és büntársait a nyíregyházai ügyészség fogházába kísérték. A vizsgálóbíró nyomban kihallgatta a letartóztatottakat és kihallgatás után vizsgálati fogságba helyezte.

Az orvos felebbezett a letartóztatás és a vizsgálati fogságba helyezés ellen, de a nyíregyházai törvényszék vádtaácsa a felebbezést elutasította.

Az orvos a vádtaács határozata ellen is felebbezett és így most már a debreczeni kir. ítélőtábla dönt végérvényesen afelett, vajjon az orvos továbbra is vizsgálati fogságban marad, avagy nem.

Egész Szabolcsmegye, de különösen Nyírbátor közönsége nagy érdeklődéssel várja a kinos ügy fejleményeit.

— Spekuláció a hozományra.

Derecskének szenzációja van. Az egész község élénk részvétellel beszél egy fiatal asszony szomorú sorsáról, aki egy hozomány-spekuláns áldozatául esett. Kardos Henrik derecskei kereskedő rövid idő előtt megházasodott. De ez a házasság, nem az égben köttetett, ezt nem Amor közvetítette, hanem a ravasz kalmár Merkur. Alig hozta haza Horgosról a fiatal asszonyt és vele a négyezer korona hozományt, a házasesletnek már is vége szakadt, még pedig furcsa módon. A mézeshetek három első napja még le se telt és a fiatal asszony boldogsága már eltűnt. A boldogsággal együtt tűnt el a férj is, de meg a hozomány is. Kardos Henrik azzal az ürügygyel, hogy be kell jönnie Debreczenbe üzleti ügyeit elintézni, elutazott Derecskére, magára hagyva fiatal feleségét, aki őt azóta hiába várja. Most kitudódott, hogy Kardos Henrik csakugyan bejött Debreczenbe és a hozományt is magával hozta. Itt találkozott Debreczenben lakó fivérével, Kardos Lipóttal. Valószínűleg már régebben megállapított terv szerint a két testvér még aznap

elhagyta Debreczont. Amint beszélnek, meg sem álltak Amerikáig. Kardos Lipót eltűntét itt hagyott felesége és két gyermeke siratja meg.

— **Thaly Kálmán ünneplése.** Lélekemelő ünneplésben részesítette Pozsony városa Thaly Kálmánt. A városi képviselőtestület — délből Brolly Tivadar polgármester vezetésével — küldöttségileg tisztelgett a függetlenségi és 48-as párt illusztris vezérférfiánál és átnyújtotta a díszpolgári oklevelet. Délután a városi közgyűlésen Thaly személyesen megjelent, hogy a kitüntetés megköszönje s Bartal Aurél főispán rövid üdvözlő beszéde után hosszabb beszédben válaszolt.

— **Dr. Tüdös Kálmán** tanár, ref. collegiumi orvos f. hó 9-én nagyobb németországi körútra indul, mely alkalommal főleg az északi és keleti tengeri fürdőket, továbbá a német középiskolák egészségügyi berendezéseit fogja tanulmányozni. Augusztus hó 1-én tér vissza. — Távolléte alatt a kereskedelmi betegsegélyző egyletnél dr. Balkányi Ede, magánbetegjeinél és a collegiumban dr. Láng Sándor helyettesítik.

— **Berendelés a kir. táblához.** Dr. Markovics Elemér járásbírói albirót az igazságügyminiszter a debreczeni kir. táblához tanácsjegyzőül rendelte be.

— **Földárverés.** A debreczeni ev. ref. egyház haszonbérbe adandó földjeit holnap, 6-án délután 3 órakor árverelik az egyháztanácssteremben.

— **Ünnepelt főmérnök.** Kuthy Béla, m. kir. államvasuti főmérnök, a debreczeni üzletvezetőség érdemes főtisztviselője, most ülte meg mérnöki munkálkodásának 35-ik évfordulóját. A szép emléknap alkalmából a közbeesülésben álló főmérnököt úgy tisztviselőtársai, mint ismerősei szíves ovációkban részesítették.

— **A dohánygyár aligazgatója.** A debreczeni dohánygyár vezetőségében változás állott be. Péter József aligazgató helyét csereált Hadházy Imre kolozsvári dohánygyári aligazgatóval, aki évek előtt már ugyanezt az állást Debreczenben betöltötte.

— **Új ügyvéd.** A debreczeni ügyvédi kamara dr. Lukács Bélát névjegyzékébe felvette.

— **Siketnémák intézete.** A debreczeni siketnéma iskola ezentúl ezt a nevet fogja viselni, amint azt a siketnémákat gyámolító egyesület Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt tartott tegnapi ülésén elhatározta. Felvette 15 újabb növendéket 28 folyamodó közül, miáltal jövőre a növendékek száma 39-re emelkedik. Az intézetben kisebb gyermekek ezután ellátást nyernek, a nagyobbakat a városban helyezik el. Brunner Lajos dr.-nak, a növendékek díjtalan orvosi kezeléseért, valamint Gácsér Józsefnek, Gácsér József igazgatónak és Scholtz Lajos tanárnak az egyesület elismerését fejezte ki.

— **Katonai utóállítás.** Ma délelőtt a Pavillon laktanyában katonai utóállítás volt. Az utóállításon Szabó Kálmán tanácsnok, Mildner alezredes és Mahek őrnagy elnökölték.

— **Előjárósági ülés.** Az ipartestület ismételt figyelemzetei előjárósági tagjait, hogy holnap délután az ipartestület tanácsstermében tartandó előjárósági ülésen teljes számban jelenjenek meg.

— **Nagy segélyosztás.** E hónap 15-én vaszi kezdetét az ev. ref. egyháznál a II. félévi nagy árvasegély szétosztása. A segélyosztás tervezésén most dolgoznak az egyházi hivatalban.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Özv. Harsányi Bálintné Kabai Sára ev. ref. 77 éves, Szabó Mihály ev. ref. 12 hónapos, Jeremiás Anna ev. ref. 2 hónapos, Szabó Sándor ev. ref. 10 hónapos, Kuk József gör. kath. 5 hónapos, Boros Eszter ev. ref. 10 hónapos, Horváth Mihály róm. kath. 7 hónapos, Balogh Sándor ev. ref. 4 hónapos, Szemerédi Mária róm. kath. 3 hónapos, Papp Juliánna ev. ref. 2 hónapos, Földes Etel ev. ref. 1 hónapos, Takács Róza ev. ref. 19 hónapos, Molnár Sándor róm. kath. 9 hónapos, Kuk Kálmán gör. kath. 5 hónapos, Vedres Mihály ev. ref. 80 éves, Adám Terézia Mária róm. kath. 2 hónapos, Kálmán Józsefné Bak Erzsébet ev. ref. 82 éves, Hajós Elek ev. ref. 44 éves, Nagy Józsefné ev. ref. 76 éves.

— **Ehen halt idegenben.** Az oláh városokban, s főképen Bukarestben, tudvalevően sok kereset nélkül való idegen él, aki jobb jövő reményében cserélte el Oláhországgal a hazáját, s aztán keservesen csalódott. A minap egy Kanta János nevű negyven esztendő magyar embert szedtek föl Bukarestben az utcán. A szerencsétlen ember összeesett, mert napok óta életszomjan volt. Kórházba vitték, de hiába igyekeztek megmenteni, még azon a napon meghalt. Kanta munkát keresett Bukarestben, de nem kapott, mert az ipari és kereskedelmi forgalom nagyon megapadt s a munkások ezerszám járnak kereset nélkül a városokban.

— **A „Kossuth Dalkör“** 1904. július 3-án tartott dalestélyén felülfizettek: Lókodi Gábor 2 korona, Jóna István 1 korona, Csengeri József 60 fillér, Ferge István 4 korona, Kovács János 10 korona, N. N. 2 korona, Nagy Lajosné 2 korona, Lévai Izso 5 korona, Ottó Henrik 1 korona, Mikó Józsefné 3 korona, Kereszturi János 4 korona, Kelemen Sándor 1 korona, Szokoly Géza 1 korona, Szele György 6 korona, Szabó Jánosné 4 korona, Asztalos Gáborné 2 korona, Szilágyi János 2 korona, X. és Y. 10 korona, Balogh Antal 1 korona, Molnár Ambrus 2 korona. A dalkör nevében köszönettel nyugtázza Kalmár Ignác a „Kossuth Dalkör“ pénztárosa.

— **Ismét a bérkocsisok.** Ma megint több panasz ment a rendőrségre a bérkocsisok ellen. Gorombáskodnak, nem tartják be a rendszabályokat, elkésve érkeznek a vonatokhoz is, magánosokhoz is, és a borralót mindig keveslik. Ezeket kivül állomás helyeiken kártyáznak, a járókelőket inzultálják és még sok, sok olyan dolog, melyet fel sem említenk. Ahg néhány nappal ezelőtt ugyanilyen panaszok érkeztek a rendőrségre. Akkor is hangoztattuk, amit most is és esetről-esetre elmondunk, hogy ezen segíteni kell. Nem szabad megengedni, hogy a kocsitulajdonosok többször büntetett, kétes hírű csavargókat ültessenek a bakra. Erélyesen kell a rendőrségnek ezen segítenie.

— **Elveszett arany nyaklánc.** A napokban a városi közkórháztól az állomásig vezető uton elveszett egy arany nyaklánc, amelyen volt egy négy levelű arany lóhere. — Felhívatik a megtaláló, hogy szolgáltatassa be a rendőrkapitányság büntető osztályához, vagy pedig Vargakert 43 b. szám alá, hol a nyaklánc teljes értékét kapja jutalmul.

— **Tengeri — pálinka.** A kis ártatlan Tardi Gábor csavargó nem ismerte a tengeri pálinkát. Bement az Árpád-téren Klein Herman pálinkamérésébe és tengeri

pálinkát kért. Klein Herman adott is neki pálinkát, de tengerit nem adott hozzá. Így aztán Tardi kifelé jöve, mikor a boltos nem nézett arra, vállára kapott egy 8 kilós tengeris zsákot, mert hiszen ez a pálinkához jár. Tardi el is adta a pálinka mellékletét 40 fillérért, de ezen már rajtacsípték és most a rendőrség magyarozgatja a jó hűvösön, hogy a pálinkában benne van a tengeri.

— **Baumann bucsuja.** Baumann Károly, a „Fővárosi Orpheum“ kitűnő komikusa, ki társulatával ma tartja bucsuelőadását az Angol királynőben. A közönség bizonyára tömegesen keresi fel a Hauer Bertalan kellemes helyiségét, hogy gyönyörködjék a kis művészesapat pompás számaiban. Baumann teljesen új kuplékat énekel és a társaság kedves szubrettje, a bájos Beliczay Bözei is új programmal lép föl.

— **Mulató a Bikában.** A debreczeni közönség aligha talál jobb szórakozási helyet, mint Angelotti mulatója a Bika-szálloda kényelmes és fedett udvarkertjében. Évek óta nem volt olyan válogatott, szórakoztató, pompás műsor, mint jelenleg. — Az igazgató nagy áldozatok árán hozott ide egy művészt, ki bámulatos és utólérhetetlen. Az a művész *Pybs*, a világhírű fütty és állathang utánzó. Csodálatos hűséggel utánozza a madarak énekét, az állati hangokat. Pompás szórakozást nyújt, különösen gyermekeknek *Thieri* az ő idomított kecskéivel. A nőtagok közül különös tetszést aratnak: *Chimay* énekes és táncművész, *Van Derei*, a kigyókirálynő, *Mirtlei*, a jeles angol chasonette és *Komlósi* Emma kupléénekesnő. — A közönség kedvence: *Sarkadi* Vilmos komikus minden nap újabb számokkal szórakoztatja a közönséget.

— **Rácz Károly és fia** ma este a Dréher sörcsarnok kellemes udvarán zene estélyt rendez.

— **Találtatott.** A napokban találtatott egy kerékpár talpaló; igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányság büntető osztályánál.

— **Pusztító tűz.** Szebenmegye Toporcsa nevű németajku községében tegnap nagy tűz ütött ki, melynek több, mint száz épület esett áldozatul. A kár százezer korona. A tűz továbbterjedését megakadályozták azonban a kigyuladt épületek még mindig égnék.

— **Felrobbant viharágyu.** Megrendítő szerencsétlenség történt vasárnap délután a hevesmegyei Kovácsi község határában. Aznap délután ugyanis viharfelhők gyülekeztek a község határa felett, ahol a szőlőhegyeken két viharágyu volt felállítva. A lapos dűlőben lévő viharágyu csakhamar meg is kezdte működését, mire a felső hegyen lévő viharágyut is meg akarták szőlőszőlőzni. Kövér György és Márta Mihály hegy-pásztorok voltak megbizva a viharágyu kezelésével, akik azonban aznap délelőtt alaposan bepálinkáztak és még akkor is ittassak voltak, amikor a másik viharágyu megszólalt. Hogy mit csinált a két ember, azt eddig még nem lehetett megállapítani, a másik viharágyuval dolgozott emberek valomása szerint csak egy óriási csattanást hallottak, azontul többet nem szólalt meg a viharágyu. Az eső után a viharágyut szétrobbanva, a két csőzt pedig nagy vértócsában halva találták meg a szétrobbant viharágyu közelében. Annyit azonban megállapítottak, hogy a gyújtóanyag lefelé robbant és a viharágyu első részét teljesen szétütötte. A robbanás következtében szétrepült szilánkok ölték meg a két embert.

— **Barbár tortura.** Az Áradon megjelenő Tribuna című oláh ujság Barbár tortura címmel kiadott cikkben hirt ad a

balászfalvi görög katolikus román tanítóképző vizsgálatáról és elmondja, milyen hajmeresztő borzalmasságot követett el a magyar kormány ezeken az iskolákon. — A vizsgálat, mondja a cikk, kilencz bukott diák magyarszóbeli vizsgálatával kezdődött. Ezek a fiatalberek buktak meg tavaly, mert nem tudtak elég jól magyarul. Most is csak három jutott át közülök, hatan elbuktak, s ezek nem is vizsgázhatnak addig, míg magyarul levelezni tudnak. Milyen időket élünk! A magyar vizsgálat másfél napig tartott, mert a kormány hazafias biztosa minden egyes tanuló magyar tudományát megakarta ismerni. S mi az eredmény? Az, hogy hatvan jelölt közül csak huszonkilencz tudta letenni a vizsgálatot, 31 elbukott, mert nem tudott elég jól magyarul. Ez valóban barbárság. A balászfalvi oláh gimnázium érettségét tett növendékeinek neve között ezeket olvassuk: Hosszu Gyula, Bánfi, Vas, Nemes, Keresztes, Hosszu Jusztia; ezek az eredeti magyarsággal irt nevek, de van egész sor olyan név is, amely ismert oláh módszer szerint el van torzítva.

— **Nem titok**, hogy egyik hölgy a másikkal ajánlja a legmodernebb és leghatásosabb szepítőszert, a FÖLDES-féle MARGIT-CRÉMET. E világhírű arczsépitő és finomítószert teljesen vegytiszta, semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz és zsírmentes. Kitűnő óvszer a nap és szél befolyása ellen. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél Földes gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszertárban. Törvényesen védve.

— **Angol hölgyek** sohasem használnak arzenkesztőt, hanem ugorkatejet, mely valódi angol minőségben kapható Balassa K. gyógytárában Budapest-Erzsébetfalva. Föltétlen biztos hatású és teljesen ártalmatlan szepítőszert, mely már 2-3 szori bekenés után eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, miteszert és mindenféle tisztatlanságot az arcról, melynek üdeséget, fiatalságot kölcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa“ név látható legyen. Üvegje 2 kor. Ugorkapuder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszertárban. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerésztára Budapest—Erzsébetfalva.

— **Mentze Henrik** ajándékok áruházában igen olcsón lehet vásárolni.

— **Letzter József fényképészeti festészeti és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kirakatokban.

Öngyilkosjelölt varróleány.

— Marólugot ivott. —

— július 5.

Ma délben **Klement Róza** varróleány marólugot ivott.

Néhány hónappal ezelőtt halt meg tudóvészben **Klement Rózá**nak Mari nevű asszonynevővére, ki — özvegy asszony lévén — két gyermekét Rózára bízta.

A fiatal varróleány sokat, nagyon sokat dolgozott, hogy a két gyermekkel együtt tisztességesen élhessen. Daczára annak, hogy a leány éjjelt is nappallá tett, úgy dolgozott, mégis beköszöntött hozzájuk a nyomor. A szegény leány túrt, túrt a rája nehezede nyomort s mikor már szive csordultig megtelt kes-

rüsséggel, a legegyszerűbb menekvési esz-közkhöz fordult, marólugot ivott.

A halált kereste, hogy szenvedésektől megszabaduljon s még nagyobb szenvedéseket kapott; megváltást keresett s földi elkárhozást talált.

A mérgezést a leány a Kut-utca 6. számú háznál levő lakásán követte el. E házban lakott egy őrmester is, ki észrevette a kinlódó leányt s beszállította a közkórházba, hol **Katona Zoltán dr.** azonnal gynommosást alkalmazott.

A gyilkos anyag összegezte a szerencsétlen leány száját, torkát, sőt a beleiben is sok kárt tett s csak a nagy ápolásnak lesz köszönhető, ha a leány életben marad.

Most künn fekszik a leány a kórházban irtózatoss kinok között.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

A képviselőház ülése.

Budapest, július 5.

A képviselőházban ma folytatták a költségvetési vitát.

Molnár János, a néppárt vezére, a maga nevében szól. A költségvetést nem fogadja el, mert a kormány iránt bizalmatlan. Kijelenti, hogy a néppárt az egyházpolitikai törvények revízióját nem ejti el, azokból különösen a felekezetenkülsiséget törölni kívánja. — Ilyen értelemben határozati javaslatot nyújt be.

Khuen Héderváry Károly gróf a **Bánffy Dezső** báró tegnapi beszédére reflektálva abban a nézetben van, hogy a horvát kiegyezés szerint a jogfolytonosság elveinél fogva Horvátországot a horvát királyság czime megilleti, ez a corpus jurisből ered és a XVI. század óta így van. (Héves tiltakozás az ellenzéki padokról.) Ismétli, hogy ő jó magyar. Ne a multakra pazarolják az időt!

Bánffy Dezső bárót **Héderváry** válasza újabb felszólalásra készíteti. A magyar törvény nem ismer horvát államot és horvát királyt. Ő mégis, mikor a királyt Horvátországba kísérte, a horvát király éltetését hallotta. **Elismeri**, hogy nem **Héderváry** ennek az oka. A közszellemben van a hiba.

Babó Mihály támadja **Héderváryt**. A kormány nem nemzeti politikát folytat, a költségvetést nem szavazza meg.

Vasutasok pöre.

Budapest, július 5. A rákosi rendezőpályaudvar 15 alkalmazottja ellen hivatalos hatalommal való visszaélés vádja alapján ma délelőtt folytatták a főtárgyalást. Elsőnek **Vukov József** volt állomási főnököt hallgatták ki. Délután a védelem által bejelentett tanukat fogják kihallgatni.

Szétrobbantott földfelosztók.

Nagy-Becskerek, július 5. **Jenovay Imre** magyar-íttebei pusz-

táját mintegy 500 paraszt megszállotta, hogy maguk közt felosztják. **Az alispán katonaságot és csendőrséget rendelt ki, amelyek a zavargó parasztokat veront s nélkül szétoszlatták.** A felbujtókat a csendőrség letartóztatta. A katonaság egyelőre még a helyszínén maradt.

Czorda Bódog meghalt.

Budapest, július 5. **Czorda Bódog**, a kir. Kuria nyugalmazott másodelnöke, volt igazságügyi államtitkár ma végegyengülésben meghalt.

Orosz-japán háboru.

Budapest, július 5. Pétervárról táviratozzák: A czár a pétervári katonai kerület mozgósításának folytatásával rendeletet adott ki, mely szerint az összes tartalékosok fegyverbe hivatnak be. Számos más kerületben is behívják a tartalékosokat.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen“ távirati tudósítása

— Déli zárlat. —

— július 5

Készáru: —

Buza áprilisra	8.91—8.93
Buza októberre	6.60—6.61
Rozs áprilisra	5.21—5.23
Rozs októberre	5.34—5.36
Tengeri júliusra	5.62—5.63
Tengeri augusztusra	6.20—6.21
Zab októberre	
Repeze augusztusra	

Hol a humanitás?

— A tanács figyelmébe. —

— július 5

Debreczen városa, mely vagyonszámára és népességre az ország harmadik városa, büszkén szereti hirdetni, hogy fejlődik a modern korrallal.

Mi magunk is, kik napról-napra küzdünk, harcolunk e város fejlődésének érdekében, már csupa jóindulattal is ezen a nézetben vagyunk, de ez nem zárja ki, sőt kétszeres köteletségünké teszi, hogy ostorozzuk azokat a jelenségeket, melyek a gazdag Debreczent lesüllyesztik a legutolsó falu nivójára, de ahol, véleményünk szerint, talán mégis jobban gondolkodnak elhunyt embertársaikra, mint a gazdagnak, modernnek hirdetett Debreczenben.

Sajnos, de való az, hogy az illetékes tényezők közömbössége folytán olyan bánásmódban részesítik elhunyt embertársaikat, amely minden jóérzésű emberben visszataszítást és megbotránkozást kelt és ha natalán egy idegen tanuja egy ilyen hullaszállításnak, furesa fogalmakat szerezhet a gazdag Debreczenről.

Több ízben szóvá tettük, sürgettük, szerezzon a város egy hullaszállító kocsi. Ha már nem igyekeznek a mentőegyesület felállítását, legalább egy sebesült és hullaszállító kocsi vegyenek.

Nem elég az, hogy a hulla órákig a helyszínen hever, mint például tegnap is a Csapó-utca egyik korcsmájában, hol egy lakatot ért szívvelhűdés, — de mikor aztán nagynehezen előkerül a város szeme-tes kocsija egy ócska véres, piszkos fakoporsóval, melybe a négy csavargó egyszerűen, mint a dögöt, beledobja a holttestet, minden józólást felháborító cselekedet.

Hát még itt tart Debreczen városa, hogy embertársának hulláját úgy viteti el, mint a vészben elhullott állatot.

Sok-sok ezeket dob ki a város olyan dolgokra, melyeknek hasznát sohasem veszi, miért nem áldoz pár száz koronát ilyen humánus célra. Legyen már egyszer vége az ilyen embertelenségnek és Debreczen legyen méltó Debreczenhez. Kicsiségnek tűnik fel az egész, de az ilyen kicsiségből lehet következtetni a vezetők humanitására, gondolkodására és azoknak a sürgős kötelessége ezen a bajon segíteni, mert a jelenlegi állapot legnagyobb szégyenfoltja a gazdag Debreczennek. (L)

Katasztrófa a tengeren

július 5.

Szörnyű tengeri katasztrófa híre érkezik Londonból. A múlt kedden a Norge nevű dán gőzös nyocsvan főnyi legénységgel és hétszáz norvég, dán és finn kivándorlóval Koppenhágából Newyorkba indult. A hajó utközben eltévesztette az irányt és a Hebridáktól nyugat felé mintegy kétszáz mérföldnyira levő Rokal sziklacsoporthoz került, ahol szirtbe ütközött. Gründi hajókapitány a pillanatban ellengőzt adatott, de már akkor késő volt minden. A hajó oldalán hatalmas res támadt, amelyen beémlött a víz s félelmetes gyorsasággal borított el mindent, úgy, hogy a menekülés szinte lehetetlennak látszott. A hajó nyocsvan mentőcsónakjait gyorsan lebocsátották, aki tette be is szállt, de a csónakok közül három a hajó oldalán összezúzódott, a többi öt közül is csak kettőnek sikerült a menekülés, három elmerült. Több matróz élete kockázatásával iparkodott az asszonyokat és a gyermekeket megmenteni. A katasztrófának az eddigi adatok szerint hétszáz ember esett áldozatul. A Norge gőzös egy menekült utasa ezt beszéli a katasztrófáról:

Fuikémbe voltam és a reggelire vártam, amidőn heves lökést, majd pedig még egy taszítást éreztem. Felsiettem a fedélzetre és láttam a szörnyű balesetet. Ismét leszaladtam szobomba holmimért. A fedélzeten sokan futkostak fel s le. Éppen a csónakokat igyekeztek lebocsátani. Sikerült az egyikbe lekerülnünk. Halálfélelmet nem láttam. A csónakban négy-öt személy volt, mielőtt bekerültem. Hamar távoztunk a hajótól, mert volt köztünk a legénységből egy ember, ki értett a vitorlakezeléshez. Láttam, amint két hajó megfeneklett, mert rossz idő volt és a csónakban lévők közül senki sem tudott kormányozni. Elhagytuk a baleset helyét és 24 óra múlva a Szalvia gőzössel találkoztunk, mely felvett bennünket. Sokan mentőövvel ugrottak a vízbe és szemünk láttára fuladtak meg.

A Grimsbybe érkezett Szalvia nevű halászgőzös huszonhét utást hozott, kik életben maradtak a Norge gőzösről volt mintegy nyolczszáz személy közül. — Londonból egy másik távirat ezt jelenti nekünk: A Norge nevű kivándorló hajó nyolczszáz dán, finn és norv gkivándorlóval a Rokfall nevű, a tengeren magánosan álló sziklához ütdött és elpusztult. A szikla hetven méternyire emelkedik ki a tengerből és terjedelme mindössze háromszáz négyszögméter. Hétszáznál több ember a vízbe fult.

A katasztrófa borzasztó gyorsasággal következett be. A kapitány azonnal visszakart fordítani a hajót, de ugyanabban a pillanatban azt jelentették neki, hogy a hajó óriási léket kapott és hogy a víz nagy erővel tódul a hajó belsejébe. Az utasok legtöbbje még ágyban volt, de a vészkiáltásra valamennyien a fedélzetre rohantak s ott látták, hogy a hajó a szóteljes értelmében lábuk alatt elsüllyedt.

Rémületükben valamennyien a mentőcsónakhoz siettek. Nyolcz ilyen csónak volt mindössze, de mihelyst egy ilyen kis bárka megtelt, azonnal a sziklához ütdött és elpusztult. A nagy hajó egyszerre oldalt fordult és a rajta levő összes emberek a vízbe fultak. Mindössze három csónak tudott elindulni, mindegyiken körülbelül tíz ember

lehetett, de utközben ezek is mind elsüllyedtek és csak az a huszonhét ember tudott megmenekülni, akik a szomszédból odaérkezett halászbarkákra mentek.

VEGYES HIREK.

* **Bor szőlőfürtök nélkül.** Szőlőlevélből készült bort találtak fel a francia bortermelők. Ebből a találmányból hektáronként 300 frank hasznót huzhatni. Dél-franciaországban festőanyag tartalmu szőlőfajok leveleit árusítják, amelyekből könnyű egy, a boréhoz hasonló festőanyagot kivonni; 100 kiló alicente-szőlőlevélből 100 frank árát lehet kihozni. Ezzel a festőanyaggal hektoliter számra készül a vörös bor, cukrozott borokból. Sőt még ál-bor is készül, oly módon, hogy egyszerűen összeeresztik a vizet, a cukrot, meg a szőlőlevelet, mely utóbbi a szőlőt pótolja. A festőanyagot oly elárusítóknak vagy azoknak a fogyasztóknak kínálják megvételre, akik a bortermelők megkerülésével, önmaguk akarják készíteni a borukat. Valahány festőanyag-tartalmu szőlőfajta-ból álló szőlőskert van, annak a tulajdonosait a cukor- és élesztőgyárosok folyton ösztökélik, hogy eresszék a szőlőleveleket és szaporítsák ily módon a jövedelmüket. Nem is rossz! Reméljük, hogy a „bor“-készítés ezen módja ellen felesleges lesz valami erélyes harcot indítani.

* **A gyerekszobából — a gyerekszobának.** A gyermekek szemének ápolása. A gyermek mikor iskolába kezd járni, akkor használja erősebben először szeméit. Már ilyenkor hozzá kell szoktatni a gyermeket, hogy ha ír vagy olvas, fejét ne hajtsa nagyon előre és legalább 15 cm. távolságra tartsa az írástól. Kisebb gyermekek részére tehát alacsonyabb, nagyobb gyermekek részére magasabb iskolapadok használandók. A gyermek a nagy betűk írásához szokjék, félhomályban sohase dolgozzék és a szemet ne vegye huzamosabb ideig állandóan igénybe; azért a legrosszabb, ha a gyermek odahaza egymásután ír, olvas és rajzol. Káros szokás az is, hogy a leánygyermkek alkalmi kézimunkaajándékaikat odahaza, az esti órákban, az iskolai idő után csinálják.

A gyermekek álmatlansága. A fejlődésre, az egészségre a szabad levegő, kellő testmozgás mellett, a gyermeknek leginkább szüksége van a megszakítás nélküli alvásra. Minél zsengebb korban van a gyermek, annál fontosabb a nyugodt álom. Ha a kis gyermek nem alszik, szervezetében rendetlenség, valami betegségnek csirája van s a nyugtalan éjszaka figyelmeztető a szülők részére, akik így könnyen elejét véhetik még a komolyabb bajnak. A szülők sokszor panaszkodnak, hogy a gyermekeik az ágyban hanykolódnak, álmukban beszélnek. Ennek oka vagy a nehéz ételekből álló vacsora, amit épen úgy nem szabad adni a gyermeknek, mint teát, kávé vagy más ilyen dolgokat.

Nyári férfidivat.

— július 5.

„Férfidivat“ új számában olvassuk a következő „divat-szabályok“-at arról, hogy különböző alkalmakkor mi módon kell öltözködni nyáron az elegáns férfinak. Eszerint az öltözködés szabálya a következő:

A városban. I. Sötétszürke, vagy fekete zakát és mellény, csikos szürke nadrág. Czilinder. Színes, vagy fekete hosszú nyakkendő. Kettős (Majestic) vagy szárnyas (Casino) gallér. Világos sevró-, vagy svédkeztü. Esernyő, borult vagy szép időben

egyaránt. II. Sötétszürke, színes vagy sötét-kék zakóöltöny, fekete keménykalap, vagy szalmakalap (amerikai formá), színes vászonmellény, hosszú nyakkendő, színes z firing. Szürke mokkakeztü. Világos, csiszolt panyol nád sétatbot. Zöldes-szürke bokavédő.

Városban délelőtt, fürdőhelyen és vidéken. Kétsoros kék zakóöltöny, színes ing. Majestic gallér, vörös, vagy aransárga hosszú nyakkendő. Szalmakalap, vagy Panama-kalap. Zöldes-szürke színű bokavédő. Gombos sevró-czipő, sevró svédkeztü világosszürke champagne-színben. Ez az öltözet fehér flanel- vagy vászonnadrággal igen elegáns.

Délutáni látogatás. Sötétszürke vagy fekete zakát öltöny. Kétsoros mellény ugyanazon szövettől, mint a kabát. Fehér piké paspartout. Szürke vagy barna kutyabőrkeztü. Fehér ing, zárt állógallér, széles, vagy hosszú sötét színes nyakkendő (mintával). Lakk- vagy sevróczipő, czilinder.

Esti klub viseletre és családi ebédhez. Szmoking-kabát, fekete mellény (egysoros), meleg időben fehér pikémellény. Színes vászon- vagy pikémellü ing, két gyöngy vagy arany mellgombbal, gombos lakkczipő. — Otthon kivágott lakk félczipő. Álló (Westminster) vagy szárnyas (Evening Life) gallér, — fekete atlasz, vagy fehér piké batiszt esokornyakkendő; keztü nem kell.

Eljegyzés, esküvő, matiné. Czilinder, fekete redingót, csikozott cechmer nadrág. Fekete egysoros mellény, fehér piké paspartouta-al, fehér ing. Zárt állógallér (Westminster). Sötét széles nyakkendő, világos mintával, gyémánt tű, vagy világosszürke, champagne színű, világoskék, vagy világos nyakkendő, fekete mintával. Szürke, vagy champagne színű svédkeztü, lakkczipő, gomblyukvirág.

MULATSÁG.

Lapunk tegnapi számában hosszan foglalkoztunk a csizmadia szövetkezet szombati mulatságával. Most itt közöljük a mulatságon megjelent asszonyok és leányok névsorát, valamint a felülfizetőket:

Leányok: Szabó Esztike, Nagy Ilonka, Nagy Margit, Papp Mariska, Lénárt Juliska, Harsányi Juliska, Nemes Rózsika, Korom Rózsika, Durkó Mariska, Kecskés Erzsike, Kászás Erzsike, Kenyeres Mariska, Böcsi Rózsika, Böcsi Esztike, Varga Juliska, Kenyeres Vilma, Szücs Juliska, Hegyi Rózsika, Márton nővérek, Kálmán Annuska, Hegyi Mariska, Simon Irénke, Tóth Rózsika, Tóth Mariska, Jakab Juliska, Domján Zsuzsika, Ungvári Juliska, Ungvári Rózsika, Pető Mariska, Szentkirályi Vilma, Szentkirályi Ilonka, Kovács Juliska, Tömpe Erzsike, Kovács Erzsike, Madarász Rózsika, Litzkó Mariska, Szőke Mariska, Kovács Mariska, Szegedi Mariska, Tóth Esztike, Horváth Zsuzsika, Nagy Esztike, Nagy Ilonka, Varga Erzsike, Szekeres Esztike, Kerek Esztike, Varga Erzsike, Nagy Erzsike.

Asszonyok: Schaf Jánosné, Bodnár Lajosné, Ari Lajosné, ifj. Prém Ferenczné, Szentkirályi Józsefné, Nosztrai Lajosné, Tömpe Lajosné, Kovács Imréné, Darabos Károlyné, Kallós Ignáczné, Kató Imréné, Kovács Istvánné, Tóth Károlyné, Péntes F.-né, Tóth Lajosné, Jambrik Lajosné, Nagy Ferenczné, Kerékgyártó Imréné, Kerek Bálintné, ifj. Szabó Józsefné, Szilágyi Istvánné, Nagy Jánosné, Gyönyörű Lajosné, Lénárt Imréné, Kecskés Jánosné, ifj. Harsányi Gáborné, id. Harsányi Gáborné, Szücs Andrásné, Nemes Józsefné, Kállai Antalné, Durkó Jánosné, Kenyeres Mártonné, Jöcsi Sándorné, Varga Istvánné, Varga Ferenczné, Nagy Lajosné, Szentye Lajosné, Klement Józsefné, Kálmán Jánosné, Nagy Sándorné, Simon Kálmánné, Tóth Gáborné, Debreczeni Lajosné, özv. Jakab Lajosné, Kóródi Istvánné, Törös Gáborné.

Schaf János rendezte a négyest, melyet 100 pár táncolt.

Felülízetések: Gombos Gergely 1 kor., Szilágyi István 1 kor., Tóth Kálmán 4 kor., Rozenberg Dezső 5 kor., Szűcs Lajos 20 fil., Jobbágy Imre 3 kr., Varga Lajos 4 kor., Pászor Sándor 10 kor., Trnka Gottlieb 4 kor., Szűcs József 1 kor., Szilágyi István 10 kor., Kádár István 3 kor., Mandel József 2 kor., Pongrácz Géza 5 kor., Kohn Márton 4 kor., K. Tóth Sámuel 4 kor., Eckhardt György 3 kor., Hrsch Ferenc 4 kor., Tóth Kálmán 10 kor., Megyesi Irén 2 kor.

REGÉNY CSARNOK.

Az elintézetlen ügy.

Irta: **Sas Ede.**
(Folytatás és vége.)

A boldogtalan ember nem is akart a feleségével találkozni többet. Kiosont a házából, mint a tolvaj, pedig ő volt meglopva, mindenétől kifosztva. Minek is találkezzék vele? Talán hogy megkérdezze tőle, hogy miért cselekedte ezt? Hisz e kérdésre önmagának is meg tudott felelni. Azért tette, mert ők mindig két világban éltek: az asszony lelkének világa más volt, mint az övé s a szerelem nem tudta e két világot egybeolvasztani. Azért tette, mert nem tudta a szívét meghódítani azzal, hogy érte élt, küzdött és dolgozott; jobban meghódítja, ha könnyelműen oda-dobja az életét és odaveti őt és gyermekét a nyomoruságnak. Mert az asszonyokért nem elég élni, — az asszonyokért meg is kell tudni halni. Delorges lovag bebizonyította a szerelmét, amikor felhozta az oroszok közül Kunigunda kisasszony keztyűjét; de be nem veszi a szívét soha, ha eljár érette napszámba és veritékével keresi neki a kenyerét...

Körülötte a fekete hegyek fenyvesei mintha zugva helyeselték volna a megörnyedten bandukoló ember szomorú okoskodását. Előtte egy kis lámpás bóbiskolt: új tárnát ástak ott és a lámpafény figyelmeztette az éj vándorát, nehogy sirjába lépjen. A férj sokáig nézett az előtte tátongó üregbe. Odalenn lakik a rém, a bányarém. Óreg bányászok mondják, hogy a tárnákban a meghalt emberek lelkei kísértenek, akik a föld gyomrában lelték halálukat. Talán társai integetnek felé oda alant? Mindig közelebb hajolt az üreg széléhez, míg aztán elvesztette egyensúlyát...

X.

Feldeck kapitány ujjongva lobogtatta kezében a táviratot, úgy rontott bajtársaihoz:

— Itt a megváltás! Visszahivnak bennünket a száműzetésből. Megyünk Kolozsvárra. Készülnie kellett Révész főhadnagynak is — vége volt az idillnek, a szerelemnek. S a főhadnagy bizony egyszerűen tudomásul vette ezt a katonadolgot. S az asszonynak sem fájt a kedvese és hirtelen távozása. Hiszen mióta a férje összeroncsolt testét hazahozták a bányából: ő mióta összekeregte az eltévedt levél foszlányait és megtudta, hogy férje miatta lett öngyilkossá, lelkében nem uralkodott más érzés, csak a bűnbánat. És megszerette halottaiban azt az embert úgy, ahogy nem szerette sohasem, amíg érte küzdött és halt.

A katonaság hangos dobpergással vo-

nult el a postaház előtt a vasuti állomás felé. Révész és Klemens együtt lovagoltak, akiket Feldeck kapitány időközben kibékített egymással. Hiszen nem is volt a haragtartásra komoly ok: sohase jut a szép postamesternek csókjához. Az a kis fejtárgy megérte a mulatságot. Az ilyen mire készen kell lenni annak, aki imponálni akar az asszonyoknak.

NYILTÉR.

MATTONI

Erzsébet Sósfürdője.

Gyógyhely Budapest (Budán).

Idény: április 15-től október hó 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír női bajokban és testi bántalmakban.

Rendelő orvos: **dr. Polgár Eml.**

Egészséges fekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

A ki

olcsón, jól, praktikusán és modernül építkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához Debreczenben Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak káptalányok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozást vagy bármily építkezéshez tartozó munkát elvállal.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt előnyösen eszközöl ki. — Biztos sikerrel előkészít a kőműves, csőfaragó és acsmesteri vizsgárat. — Építő mesteroknak olcsón készít tervrajzokat, költségvetést

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábbadozók részére
Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

— Kiválóan jó ízű. —

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható:

J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " 4 " 40 "

Van szerencém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény.

Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Csak e hó 25-éig!!

Szőnyegraktárunk athelyezése miatt az összes ott lévő árukat leszállítottuk.

Különös olcsó alkalmivétel képen ajánlunk:

Több száz drb. szőnyegmaradékot féláron.

Visszamaradt függönyöket féláron.

Butorszövet maradékokat féláron.

Egyes ágy- és asztalterítőket féláron.

Egyes flanel takarókat féláron.

Bosznay J. és Társa

szőnyegháza, Kossuth-utca 11.

Csak e hó 25-éig!!

Apró hirdetések.

Díja 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér

ÜGYVÉDI irodába ajánlkozik egy már e szakban gyakorlat felett rendelkező, jó írásu felső leányiskolát végzett fiatal leány. Czim a kiadóban.

LAKÁS változó. Tudatom, hogy lakásomat mely eddig Hatvan-utca 31. sz. alatt volt Széchenyi utca 27. szám alá helyeztem, Popper Dávidné okl. szülész. Debreczen, Széchenyi-utca. 27.

Gépolaj, géptengely zsír
10 krtól feljebb

= klgként kapható =

Neumann Nándor

festék-, lakk-, kence és fagyapot kereskedésében, Hatvan-utca 5.

= Telefon 205-ik szám. =

Kerületi kereskedelmi és iparkamara,
Debreczen.

6939—1904. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az érdekeltek figyelmét a debreczeni kereskedelmi és iparkamara ezennel felhívja a nyiregyházi m. kir. dohánybeváltó felügyelőség által közzétett árlejtésre.

Verseny tárgyát képezi: a nyiregyházi, nyirbátori, kisvárdai és nagytárkányi m. kir. dohánybeváltó telepeken szükséges tartározási és új építkezési munkák.

Az ajánlatok 1904. év július hó 20. napján délelőtti 10 órájára benyújtandó.

A bánatpénz összege: 5%. Elhelyezendő: Valamelyik kir. adóhivatalnál; letétjegy csatolandó.

Bővebb felvilágosítást az érdeklődők a kamaránál vagy az árlejtést kiíró hatóságánál nyerhetnek.

Debreczen, 1904. év július hó 4.

Kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Szabó Kálmán,
elnök.

Szavay Gyula,
tírkár.

Szabó műhely és amerikai vegyészeti tisztító-intézet.

Csapó-utca 18. és Vár-u. 2. sz.

Minden háznál

szükséges

Mindenféle ruhaneműek tisztítása, javítása és átalakítása, valamint új öltönyök készítése a legújabb divat szerinti szabásban elfogadtatik.

Minárik József

polgári és katonai szabó, vegytisztító intézetében.

A legolesőbb
bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
utca
uri és női-divat
czipőraktár cégnél
Piac-
és Szent-Anna-utca
sarkán.

30 krajczár

1 liter kitünő hegyi bor kivá-
natra házhoz szállítva a

MOLNÁR JENŐ

Szent-Anna-utca 36. sz. a.

ujjonnan megnyitott fűszer, cse-
mege- és bor üzletében.

Szünidei Szépirási Tanfolyam.

Folyó év július 3-án új tanfolyamot nyitok a magyar, német és rondirásból.

Okosan, kedvesebben, hasznosabban nem töltheti a művelődni, haladni és munkálkodni vágyó mindkét nembeli ifjúság a hosszú szünidőt, mintha oly behizelgő diszes, írásra tesz szert, mely kezűgyesítő, gyönyörködtető, izlés-nemesítő és kiváló hasznosságú egyaránt.

Felnőttek 15—20 óra alatt sajátíthatják el a legszebb, legdiszesebb írást. Tandíj 20 korona, mely összeg beiratáskor előre fizetendő.

Egy-egy csoportban csak 6-an vehetnek részt, mely intézkedés gyakorlati, lelkiismeretes tanmódszerem mellett a gyors, meglepő sikert előre is biztosítja.

Minden tanfolyamot írás kiállításal rekesztem be. Beiratások naponta 11—1-ig Egyháztér 5. szám alatti emeleti irodámban. Tanórák felváltva délelőtt 9—1-ig. — Kiváló tisztelettel

ZALAI MÁRK, nyug. tanár.

Értesítés.

A cs. és kir. 7. hadtest csapatai részére a széna, szalma, tűzifa, kőszén és részben a zabnak bérletképeni kiszolgáltatásánál az 1904—05 évre szerződésileg való biztosítása iránt az alábbi táblázat szerint fognak a nyilvános ajánlati tárgyalások megtartatni.

A közelebbi feltételek részben a vonatkozó és a főszoigabirói hivataloknak, a városi (fő) kapitányságoknak, községi hivataloknak, gazdasági egyleteknek, a kereskedelmi- és iparkamaráknak és a cs. és kir. katonai állomásparancsnokságoknak több példányban megküldött és 1904. évi június hó 30-án kelt 3598. számú hirdetményben, teljertartalmilag pedig az ezen tárgyalásokra kiállított, Temesvárott 1904. évi május hó 31-én kelt bérleti feltétel-füzetekben foglaltatnak, mely utóbbi naponta d. e. 9—11 óráig és d. u. 2—5 óráig a temesvári, nagyvárad és aradi katonai élelmezési raktárnál, továbbá a szegedi katonai fiók élelmezési raktárnál betekinthező és ivenként 8 fillérért meg is szerezhető.

A tárgyalás megtartatik				Az évi szükséglet a cs. és kir. csapatok számára körülbelül						
Mely napon	Mely állomás számára	Mely időtartamra	Mely állomás számára	zabból	szénából	alom-szalmból	égy-szalmból	szekes-szalmból	kemény tiszttából	kőszénből
				tól	ig	métermázsa m ³	mm.			
1904. július 19-án délelőtt 9 órakor	cs. és kir. élelmezési raktárnál Aradon	1904. szeptember hó 1.	Temesvár	—	10411	5530	1134	187	5814	516
			Fehértemplom	—	1962	1066	456	—	1260	—
			Karánsebes	154	125	77	135	—	540	—
			Nagykikinda	—	5721	3534	147	—	168	444
			Nagybecskerek	154	125	77	132	—	492	—
			Lugos	—	2488	1395	93	—	300	—
			Pancsova	—	100	62	120	—	312	—
			Arad vár és város	—	7422	4584	636	—	2640	840
			Kis Szt.-Miklós	—	4003	2185	81	—	222	—
			Békés-Csaba	154	125	77	132	—	510	—
1904. július 24. délelőtt 9 órakor	cs. és kir. élelmezési raktárnál Nagyváradon	1905. augusztus hó 31.	Nagyvárad	—	1123	637	567	—	—	360
			Debreczen	—	10634	6270	855	—	2400	—
			Debreczen	—	7347	4538	480	—	1230	—

Temesvárott, 1904. évi június hó.

A cs. és kir. 7. hadtest hadbiztossága.